

Innst. S. nr. 232

(1999-2000)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 185/1999 av 17. desember 1999 om endring av vedlegg XX (Miljø) i EØS-avtalen om innesluttet bruk av genmodifiserte mikroorganismer

St.prp. nr. 69 (1999-2000)

Til Stortinget

Sammendrag

Utenriksdepartementet viser i proposisjonen til at rådsdirektiv 98/81/EF om endring av direktiv 90/219/EØF om innesluttet bruk av genetisk modifiserte mikroorganismer (det vil si bruk i laboratorier og andre lukkede miljøer), av 17. desember 1999, ble tatt inn i EØS-avtalens vedlegg XX om miljø. Videre skal EFTA-statene inne seks måneder fra tidspunktet for beslutningen bekrefte overfor de øvrige EØS-stater at de forfatningsmessige krav er oppfylt, dvs. at Stortinget har samtykket til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 185/1999 av 17. desember 1999.

EØS-komiteens beslutning og rådsdirektivteksten i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

Rådsdirektiv 98/81/EF har som målsetting økt kontroll med virksomheter som medfører stor risiko for skade på menneskers helse og for miljøet, og mindre kontroll med virksomheter med ingen eller lav grad av risiko.

Rådsdirektiv 98/81/EF innebærer i hovedsak:

- Ved endring av definisjonen av "genmodifisert mikroorganisme" begrenses direktivets virkeområde ved at definisjonen i større grad unntar virksomhet som kun erstatter naturlige prosesser.
- Direktivet gir hjemmel for unntak fra reguleringen på grunnlag av spesifikke kriterier. Både ulike teknikker/metoder, og manglende risiko gir grunnlag for å unnta fra regulering.
- Definisjonen av "mikroorganisme" er gjort mer presis.
- Definisjonen av "innesluttet bruk" er endret ved at kriteriet "i et lukket system hvor det anvendes fysiske barrierer, eller fysiske barrierer sammen med kjemiske eller biologiske barrierer" er erstat-

tet med "der det brukes særskilte inneslutningstiltak".

- Det åpnes for unntak fra reglene om offentlighet, ved at detaljer av forretningsmessig art etter vurdering og vedtak av offentlig myndighet kan unntas fra offentlighet.

Utenriksdepartementet viser til at gjennomføringen av rådsdirektiv 98/81/EF medfører behov for endringer i genteknologiloven på følgende to områder:

1. Definisjonen av innesluttet bruk - genteknologiloven § 5: En definisjonsendring i tråd med direktivet innebærer en forskyvning av forholdet mellom innesluttet bruk og utsetting. Man vil i noe større grad enn tidligere kunne definere virksomhet som innesluttet bruk fremfor utsetting.
2. Forholdet til offentlighetsloven: Genteknologiloven § 12 om forholdet til offentlighetsloven stiller i dag større krav til offentlighet enn det som følger av offentlighetsloven ved at detaljer om den genmodifiserte organismen og dens bruker, formål og brukssted, samt metoder og planer for overvåking og beredskap og vurderinger av mulige virkninger alltid skal være offentlige. Direktiv 98/81/EF åpner for at detaljer av forretningsmessig art, etter vurdering og vedtak av offentlig myndighet, kan unntas fra offentlighet.

Det vises i proposisjonen til at Sosial- og helsedepartementet vurderer at direktivet vil ha positiv betydning for norsk virksomhet med innesluttet bruk av genmodifiserte mikroorganismer. De nødvendige lov- og forskriftsendringer innebærer en forsiktig forenkling av dagens regelverk, samtidig som direktivet på lengre sikt også åpner for en ytterligere forenkling av regel-

verk og forvaltning på de områder der dette ikke er betenkkelig. Sosial- og helsedepartementet vil videre fremme en odelstingsproposisjon med de nødvendige lovendringer for å gjennomføre rådsdirektivet i norsk rett.

Uttalelse fra utenrikskomiteen

Utkast til innstilling er forelagt utenrikskomiteen, som ikke har merknader til innstillingen.

Komiteens tilråding

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Aud Blattmann, Kai Ekanger, Gunn Karin Gjøl, Bent Hegna, lederen Tore Nordtun og Torny Pedersen, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og

Øyvind Vaksdal, fra Kristelig Folkeparti, Hilde Frafjord Johnson og Bror Yngve Rahm, fra Høyre, Bent Høie og Jan Tore Sanner, fra Senterpartiet, John Dale, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, og fra Venstre, Gunnar Kvasheim, har ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 185/1999 av 17. desember 1999 om endring av vedlegg XX (Miljø) i EØS-avtalen om innsluttet bruk av genmodifiserte mikroorganismer, i samsvar med et forslag i St.prp. nr. 69 (1999-2000).

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 8. juni 2000

Tore Nordtun
leder og ordfører

Aud Blattmann
sekretær